

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SZa/23/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015201776
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015201776.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: F. X. P., narodeného XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Nigérijskej federatívnej republiky, bez cestovného dokladu, aktuálne umiestneného v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpeného Centrom právnej pomoci so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava proti odporcovi: Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava so sídlom Hrobákova 44, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti odporcu č. PPZ-HCP-BA6-594-009/2015-AV zo dňa 02.10.2015, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/115/2015-28 zo dňa 3. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/115/2015-28 zo dňa 3. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie č. PPZ-HCP-BA6-594-009/2015-AV zo dňa 02.10.2015, ktorým odporca podľa § 88 ods.1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil navrhovateľa dňom 02.10.2015 na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 zo dňa 26.06.2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej navrhovateľom v členskom štáte - Maďarskej republike.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov odporca navrhovateľa zaistil do 02.02.2016.

Navrhovateľ bol v zmysle ustanovenia § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku skonštatoval, že preskúmané rozhodnutie odporcu bolo potrebné potvrdiť ako správne a zákonné, nakoľko navrhovateľom vznesené námietky nemohli viesť k jeho zrušeniu.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci uviedol, že

táto námietka nie je dôvodná. Odporca v intenciách tak zákona o pobyte cudzincov, ako aj správneho poriadku v konaní o zaistení navrhovateľa dostatočným spôsobom zistil stav veci. Zákonným spôsobom vypočul navrhovateľa, ktorý prezentoval spôsob, akým sa dopravil na slovenské územie, že predtým požiadal o azyl v Grécku a v Maďarsku, odkiaľ vycestoval bez povolenia, pričom jeho cieľovou krajinou bolo Nemecko, kde chcel požiadať o azyl. Tiež zistil, že navrhovateľ disponuje iba finančnou hotovosťou cca 155 eur, že na Slovensku nemá a ani si nevie zabezpečiť ubytovanie a že v prípade svojho prepustenia nevie splniť alternatívy svojho ev. zaistenia - teda povinnosť hlásenia pobytu, resp. zloženia peňažnej záruky. Odporca tiež preukázateľne zistil, že navrhovateľ bol v systéme EURODAC zaevidovaný ako žiadateľ o azyl a to v Grécku (v Aténach) 18.09.2013) a v Maďarsku opakovane (v Bahdarkiskunhalas 28.08.2015 a vBahdebrecen 28.09.2015). Takto vykonaným dokazovaním získal dostatok relevantných informácií, potrebných k posúdeniu a rozhodnutiu veci.

K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia uviedol, že

ani táto námietka nie je dôvodná. Odporcovo rozhodnutie tak v časti jeho výrokov, ako aj v odôvodnení je naformulované zrozumiteľným a logickým spôsobom, z ktorého je zrejma správna úvaha, ktorou sa odporca riadil pri jeho vydaní. Je z neho zjavné, aký skutkový stav odporca v konaní zistil, ako ho vyhodnotil a prečo rozhodol tak, ako to uviedol v jeho enunciiate.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že

ani túto nevyhodnotil ako dôvodnú. Ako to je zjavné z vykonaného dokazovania, navrhovateľ po cca 5-ročnom pobyte v Grécku tam až v roku 2015 požiadal o azyl, následne odtiaľ vycestoval s cieľom dostať sa do Nemecka. Cestou bol dvakrát v Maďarsku kontrolovaný a opakovane tam požiadal o azyl - v určenom azylovom zariadení však nezotrval a snažil sa vlakom dopraviť sa do Nemecka. Nedisponuje žiadnym cestovným (a ani iným osobným) dokladom, nemá žiadne povolenie k pobytu na Slovensku, nedisponuje finančnými prostriedkami, na Slovensku nemá zabezpečené ubytovanie a toto si ani nevie zabezpečiť. Odporcovi jednoznačne prezentoval, že v prípade svojho prepustenia nezotrvá na slovenskom území a že na Slovensku o azyl požiadať nechce. Ako to vyplynulo z jeho výpovede, chce pokračovať v ceste do Nemecka, kde chce požiadať o azyl. Z uvedeného je zjavné, že v jeho prípade je na mieste aplikácia Dublinského nariadenia - teda jeho navrátenia do štátu, v ktorom ako v prvom štáte požiadal o azyl. Príprava jeho navrátenia do krajiny zodpovednej za posúdenie jeho žiadosti o azyl (o tom, ktorá krajina je zodpovednou za posúdenie navrhovateľom podanej žiadosti nerozhoduje odporca, ale Dublinské stredisko Migračného úradu MVSR) sa môže uskutočniť buď formou zaistenia navrhovateľa, alebo formou jeho nezaistenia - ponechania na slobode. S poukazom na príslušné ustanovenia zákona o pobyte cudzincov, Návratovej smernice či Kódexu schengenských hraníc (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice) je predpokladom použitia miernejších donucovacích prostriedkov (namiesto zaistenia) disponovanie náležitého cestovného dokladu, povolenia na pobyt, zákonom o pobyte cudzincov predpokladaného finančného zabezpečenia, zabezpečenia samotného ubytovania alebo disponovania dostatočnou výškou finančných prostriedkov (určených na zloženie prípadne stanovenej finančnej záruky). Navrhovateľ nespĺňa ani jeden z týchto predpokladov. Predpokladom zaistenia je existencia úteku (navrhovateľa), resp. ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba alebo bráni procesu prípravy návratu alebo odsunu. V prejednávanej

veci odporca správne skonštatoval, že u navrhovateľa je riziko jeho úteku dôvodné. Jednak preto, lebo navrhovateľ svojmu cieľu dostať sa do Nemecka podriadil svoje predchádzajúce správanie sa (keď potom, ako v Grécku, resp. v Maďarsku po podaní žiadosti o azyl z týchto krajín vycestoval i napriek tomu, že v nich mal zotrvať do konečného rozhodnutia), hlavne však preto, lebo sám navrhovateľ jednoznačne pred odporcom uviedol, že v prípade svojho prepustenia by nesplnil svoju ev. povinnosť hlásenia svojho pobytu. Odporca teda nemal inú možnosť, ako obmedziť navrhovateľa na slobode na čas prípravy a zabezpečenia jeho navrátenia do krajiny, ktorá je zodpovedná za posúdenie podanej žiadosti o azyl.

Navrhovateľ tiež namietal stanovenie dĺžky svojho zaistenia. Podľa názoru súdu ani táto námietka nie je dôvodná. Samotnému faktickému prevozu navrhovateľa do krajiny zodpovednej za posúdenie ním podanej žiadosti o azyl podľa Dublinského nariadenia totižto predchádza samostatné (dublinské) konanie, ktoré vykoná Dublinské stredisko Migračného úradu MVS SR. Teda iný správny orgán ako odporca, pričom k realizácii prevozu môže dôjsť až vydaním vykonateľného rozhodnutia tohto orgánu. Navyiac v prejednávanej veci bude musieť tento iný správny orgán kontaktovať dva členské štáty (Grécko a Maďarsko), ktorá skutočnosť aj s poukazom na prebiehajúcu masívnu emigrantskú krízu v týchto štátoch môže spôsobiť predĺženie samotného dublinského konania. Preto podľa názoru súdu stanovenie doby zaistenia navrhovateľa na 4 mesiace je dôvodné.

Pretože námietky vznesené navrhovateľom neboli dôvodné, krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a vydané v súlade so zákonom.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v celom rozsahu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ uviedol, že naďalej trvá na všetkých skutočnostiach, ktoré uviedol vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu odporcu a má naďalej za to, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci, napadnuté rozhodnutie odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozhodnutie odporcu je zmätočné pre svoju nezrozumiteľnosť. Nakoľko sa krajský súd nestotožnil ani s jedným dôvodom uvedeným v podanom odvolaní a v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenia navrhovateľa, s ktorými navrhovateľ nesúhlasí, poukazuje na existenciu inej vady konania krajského súdu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhovateľ zároveň poukázal na skutočnosť, že dňa 23.10.2015 požiadal na území SR o azyl, a preto je potrebné prehodnotiť účel zaistenia, keďže podľa navrhovateľa by mal byť prepustený zo zaistenia a umiestnený ako žiadateľ o azyl do Pobytového tábora Rohovce.

Navrhovateľ namietal, že odporca v napadnutom rozhodnutí nedostatočným spôsobom odôvodnil stanovenú dĺžku doby zaistenia a v zmysle rozhodnutí všeobecných súdov SR je takéto pochybenie podstatnou vadou, ktorá ovplyvňuje zákonnosť rozhodnutia odporcu. Rozhodnutie odporcu je preto podľa navrhovateľa nepreskúmateľné a vzhľadom na to, že existuje aj iná vada krajského súdu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie, navrhovateľ žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu o zaistení zrušuje a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie a aby nariadil bezodkladné prepustenie navrhovateľa zo zaistenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca k odvolaniu uviedol, že o predmetnom rozhodnutí o zaistení je možné po opätovnom preskúmaní všetkých dostupných dôkazov konštatovať, že je plne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA6-594-009/2015-AV zo dňa 02.10.2015 podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil navrhovateľa v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov na účel zabezpečenia prípravy a výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej len „Dublinské nariadenie“). Dobu zaistenia stanovil do 02.02.2016. V odôvodnení rozhodnutia opísal v konaní zistený stav veci, osobitne poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o medzinárodnú ochranu na území Maďarska. Poukázal na skutočnosť, že doba zaistenia navrhovateľa bola stanovená s poukazom na nutnú komunikáciu medzi príslušnými štátnymi orgánmi Slovenskej republiky a Maďarskej republiky, ako aj na faktické zabezpečenie navrátenia navrhovateľa do Maďarska.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 11. decembra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona číslo 404/2011 Z. z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ak existuje značné riziko jeho úteku.

Osobitným predpisom je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.06.2013).

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona číslo 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na 6 mesiacov.

Podľa § 89 ods. 1 zákona číslo 404/2011 Z. z. policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

a) hlásenia pobytu alebo

b) zložiť peňažnú záruku.

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie vecnej správnosti rozsudku krajského v rozsahu uplatnených odvolacích námietok navrhovateľa, ktorý preskúmaval rozhodnutie o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov a to v rozsahu námietok uplatnených navrhovateľom.

K námietke navrhovateľa, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že uvedenú námietku navrhovateľ bližšie nešpecifikoval v konaní pred odvolacím súdom.

Zo samotnej podstaty preskúmacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho

priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods. 1 OSP), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ však krajský súd vychádzal pri rozhodovaní iba z obsahu administratívneho spisu, nemožno takémuto postupu principiálne nič vytknúť. Navyiac navrhovateľ ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nespresnil aké dôkazy mali byť krajským súdom k lepšiemu zisteniu skutkového stavu veci vykonané, a preto za tejto situácie je možné takúto argumentáciu odmietnuť ako bezpredmetnú.

Námietku navrhovateľa spočívajúcu v tom, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď navrhovateľ túto námietku špecifikoval v podstate tým, že súd prvého stupňa v celom rozsahu vyhovel všetkým skutočnostiam odôvodňujúcich zaistenia navrhovateľa a nestotožnil sa ani s jedným odvolacím dôvodom nepovažoval odvolací súd za dôvodnú.

Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, s ich vyhodnotením sa stotožnil aj súd odvolací a v podrobnostiach na tieto závery krajského súdu odkazuje s poukazom na ich správnosť.

Podrobná argumentácia krajského súdu k jednotlivým námietkam navrhovateľa (viď kapitola I. tohto rozsudku), ktorou krajský súd objasnil z akého dôvodu nepovažoval navrhovateľom uplatnené námietky za spôsobilé spochybniť zákonnosť rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa sa premietli do jeho právneho záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré potvrdil.

Najvyšší súd preto nemohol považovať za vadu konania skutočnosť, že krajský súd sa nestotožnil ani s jedným odvolacím dôvodom, pretože objasnil podrobnou a vecne správnou argumentáciou, prečo nepovažoval odvolacie námietky navrhovateľa za dôvodné.

Námietku navrhovateľa týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odporcu z dôvodu, že odporca v napadnutom rozhodnutí nedostatočným spôsobom odôvodnil stanovenú dĺžku doby zaistenia vyhodnotil odvolací súd za nedôvodnú.

V tomto smere je vhodné podotknúť, že úvahy o nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho orgánu nemožno odvodzovať od subjektívnej predstavy navrhovateľa o tom, ako podrobne by malo byť rozhodnutie správneho orgánu odôvodnené, ale musí sa jednať o objektívny stav, znemožňujúci preskúmanie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Z hľadiska objektívneho je zrejmé, že odôvodnenie dĺžky zaistenia navrhovateľa okolnosťami, za ktoré označil nutnosť vybavenia všetkých potrebných náležitostí potrebných na riadne dodržanie postupu nutnému k reálnemu výkonu prevozu navrhovateľa, ktoré upravujú medzinárodné dohody, nároky uskutočniť posúdenie rozhodnutia a jeho odôvodnenia tieto atribúty spĺňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda žiaden z dôvodov, pre ktorý by mal byť napadnuté rozhodnutie odporcu pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu zrušený, nezistil.

Podľa odvolacieho súdu tak námietka navrhovateľa, že odporcom stanovená dĺžka zaistenia nebola dostatočne odôvodnená existujúcimi skutočnosťami nemohla vo svetle dôvodov rozhodnutia odporcu obstať. Stanovenú lehotu zaistenia odporcu odôvodnil existujúcimi skutočnosťami, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú takýto „čas nevyhnutne potrebný“ na zaistenie cudzinca, pričom povinnosť skúmať podmienky zaistenia v jeho priebehu odporcovi vyplýva priamo z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, ako to aj uviedol odporca vo svojom rozhodnutí.

Námietka navrhovateľa, že dňa 23.10.2015 požiadal na území SR o azyl, a preto je podľa jeho názoru potrebné prehodnotiť účel zaistenia je podľa názoru odvolacieho súdu vo vzťahu k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia odporcu irelevantná, nakoľko navrhovateľ sa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia navrhovateľa zo dňa 02.10.2015, keď odporca vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ nie je žiadateľom o azyl na území SR (viď zápisnica o podaní vyjadrenia navrhovateľa zo dňa 02.10.2015, z ktorej vyplýva, že navrhovateľ na otázku, či žiada o azyl na Slovensku odpovedal, že nežiada).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Z pohľadu uplatnených námietok navrhovateľa, ktoré určujú rozsah súdneho prieskumu rozhodnutia správneho orgánu nezistil ani žiadne pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených úvah konštatoval, že krajský súd dospel k správnejmu záveru, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými námietkami navrhovateľa a dospel k správnejmu záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, je riadne odôvodnené a odporca v ňom dostatočným spôsobom vyjadril svoje úvahy relevantné pre rozhodnutie o zaistení navrhovateľa.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ako neúspešnému účastníkovi konania, trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.